

Bal Arılarının Beslenmesi

Dr. Ali KORKMAZ
Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü

Ölüyorum dedim, inanmadınız!

Benim ölümü göremezsiniz!

Siz, polen beklemeye devam edin!

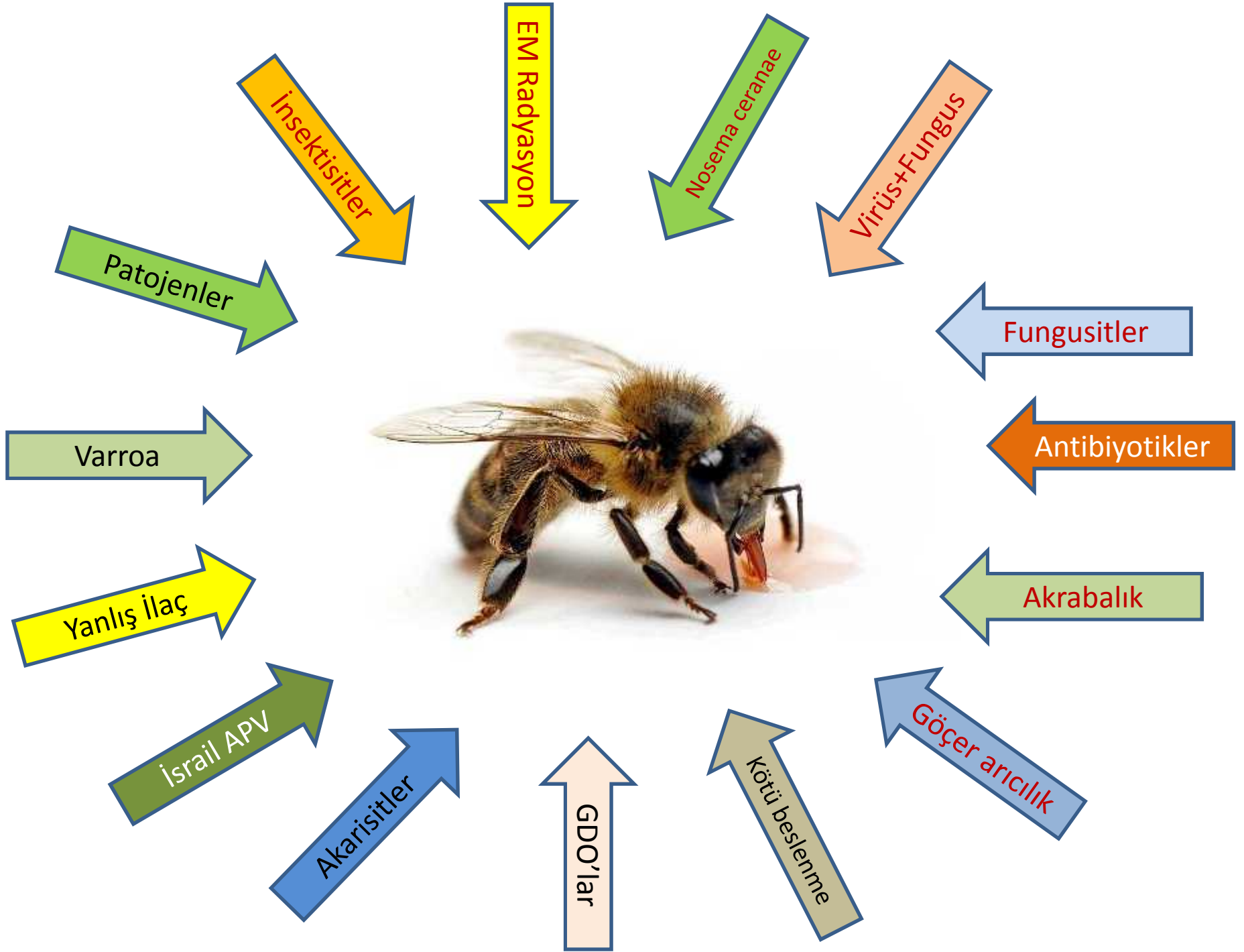

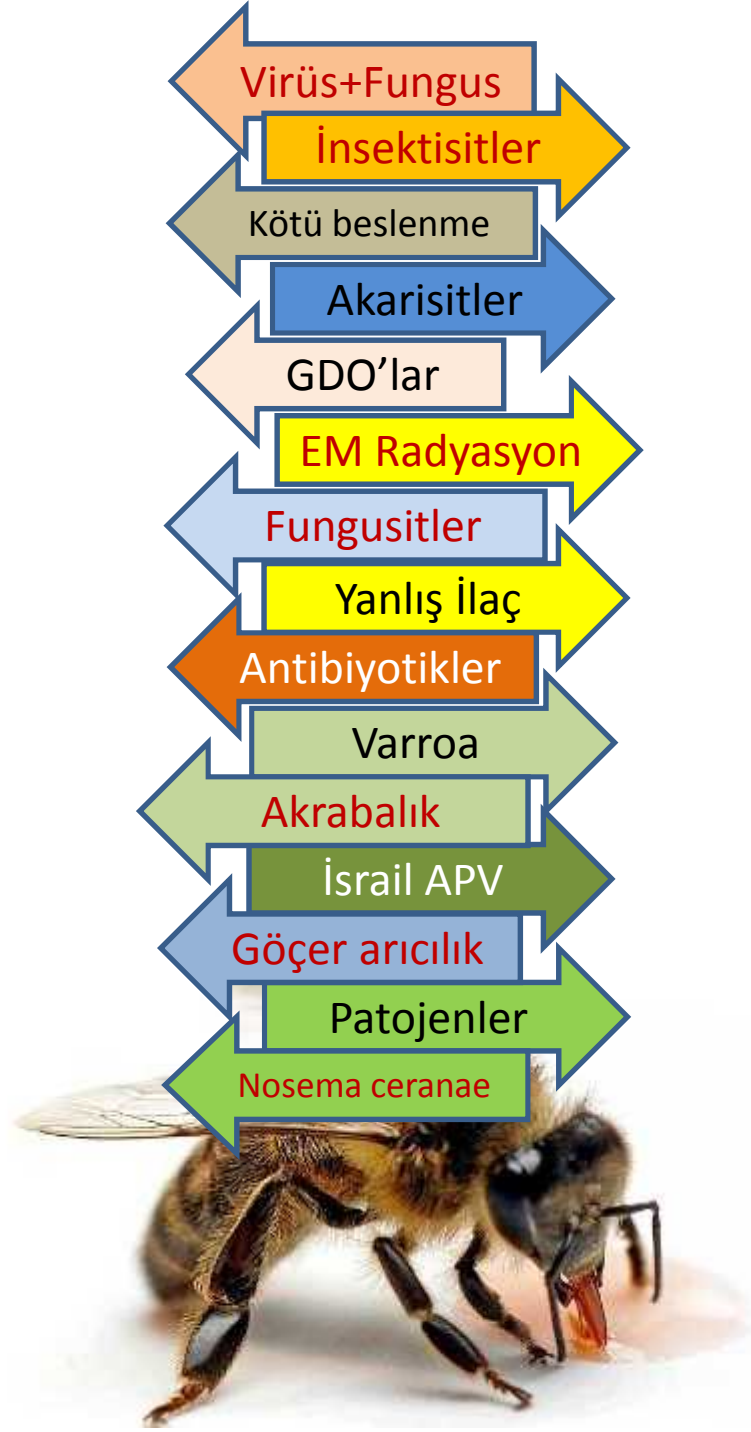
Biz, avu avu lrz!

Soykırım değil, arıkırım!

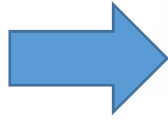

Arıları besliyor
ve ilaç kullanıyoruz!

NEDEN

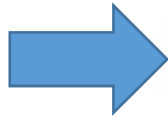
1900'ler

4 ölü, 3 canlı; 7 doğum.

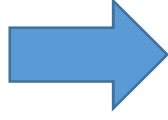
Dr. Ali KORKMAZ

2000'ler

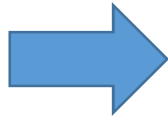
2 canlı; 2 doğum.
Doğal seçimde ölmesi gereken bebek
de teknolojik imkanlarla yaşatılıyor

1900'ler

3 ölü, 2 canlı; 5 oğul/koloni.

2000'ler

5 canlı oğul/koloni.
Doğal seçimde ölmesi gereken oğullar da teknolojik
imkanlarla yaşatılıyor.

1900'ler

25 kg

15 kg

25 kg

15 kg

**TOPLAM
80 kg**

2000'ler

15 kg

10 kg

15 kg

10 kg

10 kg

10 kg

10 kg

**TOPLAM
80 kg**

Su

Nektar

Polen

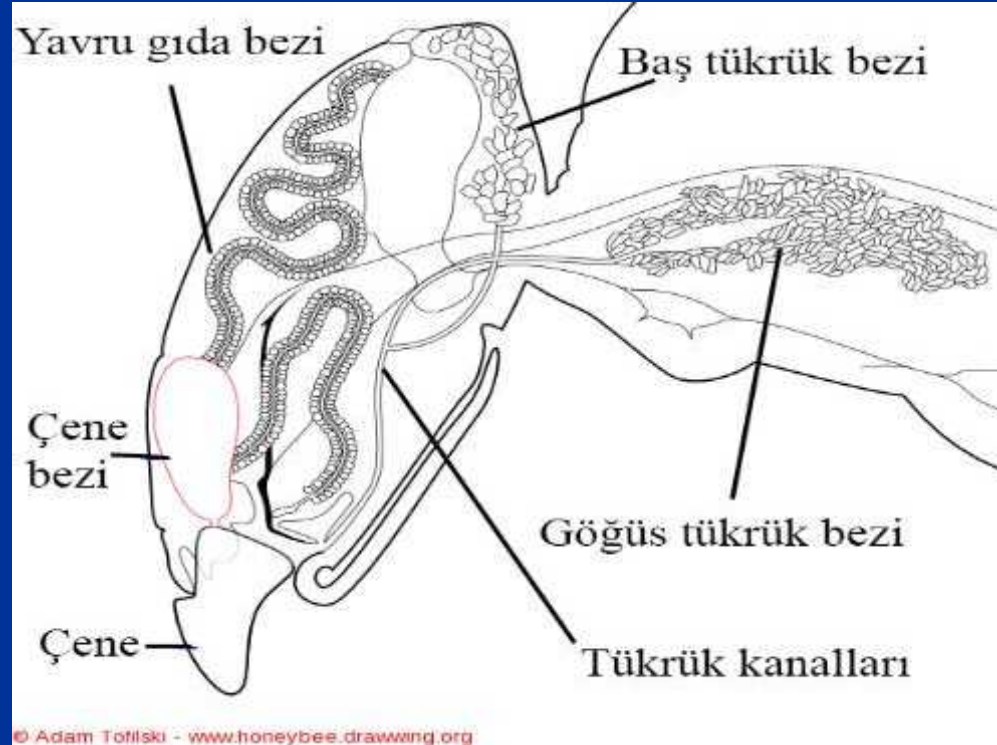

Bal Arılarının Besin Piramiti

ve Arı Sütü

- Yavrular
- Ana arı

Su

5 km

1 lt benzin = 5 TL

1 lt su = 1 TL

500 metre

1 damla bal = 1 damla su

300 g/gün su

Bal Arılarında Besleme

Yavru

Arı Sütü

**Arı Sütü
çİ Arı Jelesi**

**Arı Sütü
Erkek Arı Jelesi**

Ergin

Arı Sütü

**14 güne kadar
polen + bal
Sonra bal**

**8 güne kadar
polen + bal
Sonra bal**

Bal +Polen Keki ile Yavru Yetiřtirmenin, eřitli Kek Karışımları ile İşçi Arı Yetiřtirme Açısından Kıyaslanması

Kek Formülleri	Bal+Polen Kekine Göre Koloni Başına retilen İşçi Arı Sayısı Oranı (%)
Bal	6.69
Bal + Soya Unu	30.23
Bal + Soya Unu + %12.5 Polen	56.98
Bal + Soya Unu + %25 Polen	63.95
Bal + Soya Unu + %50 Polen	84.88
Bal + Polen	100.00

Polen ve Su Kullanımı

Gruplar	Bal Üretimi (kg/koloni)	Kı lama Yetene i (%)	Ya ama Gücü (%)
Polen+Su	24	92	100
Polen	17	70	100
Su	16	67	100
Kontrol	12	51	100

**Enerji / Çalışan
Arı**

Bal

Polen

**Protein / Yavru
ve Ergin**

Sonbaharda
Genç İşçi Arı

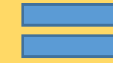

Vitellogenin

Sonbaharda
Yaşlı İşçi Arı

Düzenli Soğuk
Hava

≈ 304 gün
yaşam süresi

İlkbaharda
Güçlü Koloni

Sonbahar
Beslemesinin İşçi Arı
Ömrü, Koloni Gücü ve
Yaşamı Üzerine
Etkileri

Vitellogenin

Düzensiz Hava
Soğuk/Sıcak

≈60 gün
yaşam süresi

Zayıf Koloni
Koloni Çöküşü

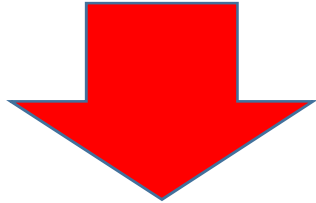
Tarlacı ve Kış Arısı Abdomeni

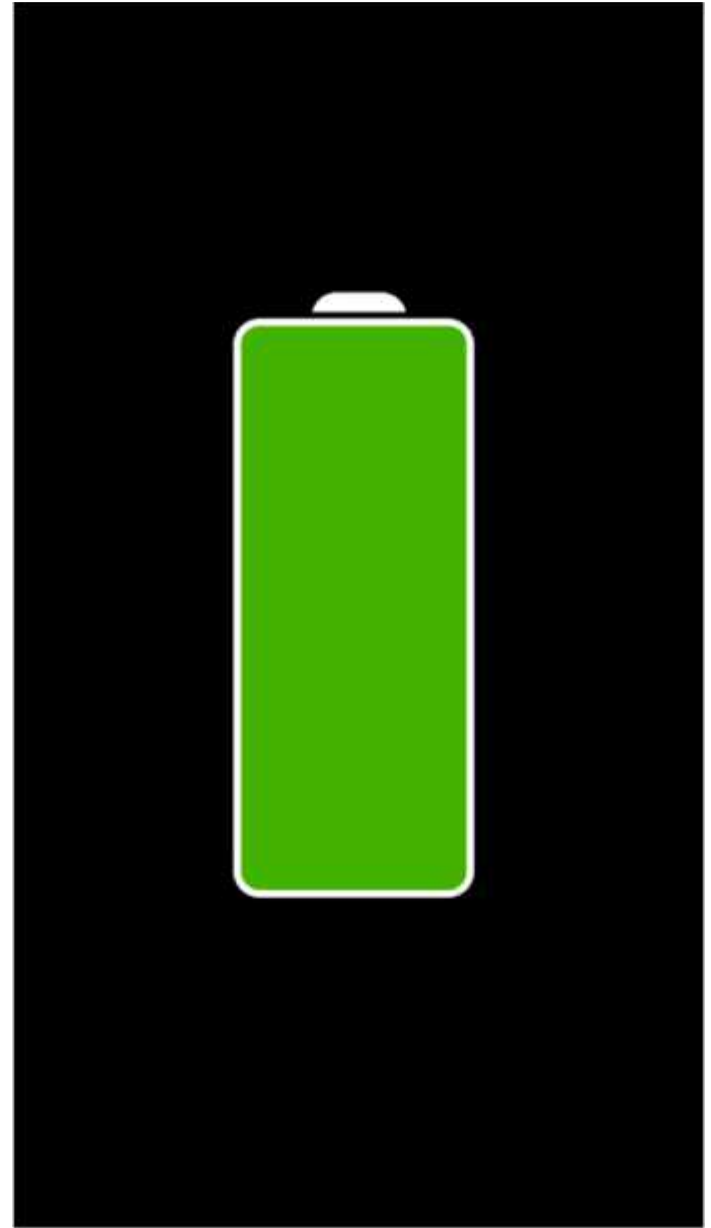
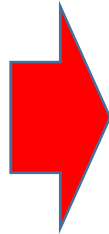
- Vitellogenin

+ Vitellogenin

+ Vitellogenin

- Vitellogenin

Arıları beslemede
ilk seçenek,
her zaman
ŞURUP'tur

Arının Doğal Besinleri

Bal

Polen

Bal Yoksa

Normal Şurup

İnvert Şurup

Polen Yoksa

Polenli Kek

Proteinli Kek

Polenli/Proteinli Kek

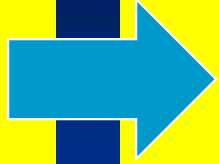
Teşvik Şuruplaması yapıldığı dönemde

Şuruplukta şurup verilirken,
«KEK» peteklerin üzerine konulur!

Ballı/Şuruplu Kek

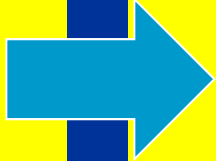
Arının salkımda olmadığı,
uçuş yapabildiği, su bulabildiği
dönemde verilir!

1

1 kg polen
250 g su
250 g pudra şekeri
100 g bal

2

10 kg polen
1.5 kg bal
2.5 kg su

**karıştırılarak yapılan polenli kek
ile koloniler beslenebilir.**

Polen İkame Yemi (Örnek)

Dr. Ali Korkmaz Arıcılık Paylaşımları

50 kg pudra şekeri
7 kg apiprotein
12 kg yoğun şurup
Vitamin+Mineral

Örnek Arı Keki Hesabı

Yem Kaynağı	Protein (%)	Yem Miktarı (g)	Protein Miktarı (g)	Protein Oranı (%)
Şeker	-	2.200	-	<u>21.9</u>
Su	-	0.700	-	
Bira Mayası	40	1.500	600	
Polen	20	2.200	440	
İzole Soya	80	700	560	
Toplam		7.300	1.600	

Kuru Yemleme

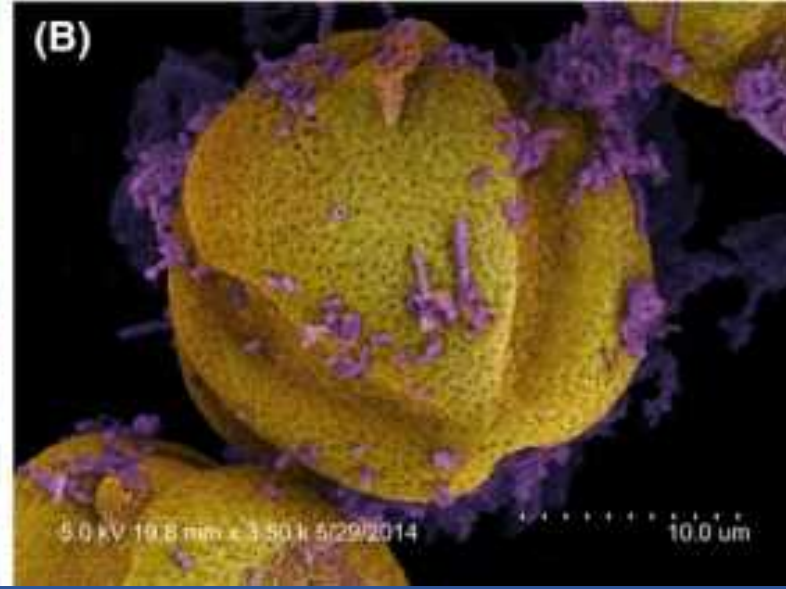

Kekle Yemleme

Bal arıları tarafından petek gözlerine depolanan arı ekmeği %40-50 oranında şeker içermektedir (A). Ayrıca arı ekmeğinde 2.500 polen taneciği üzerinde ortalama 1 bakteri bulunurken arı midesindeki polen üzerinde (B) daha fazla bakteri vardır.

Arı ekmeğindeki polende;
36.000 bakteri/gram

Arı midesinde polende;
4.900.000.000 bakteri/gram

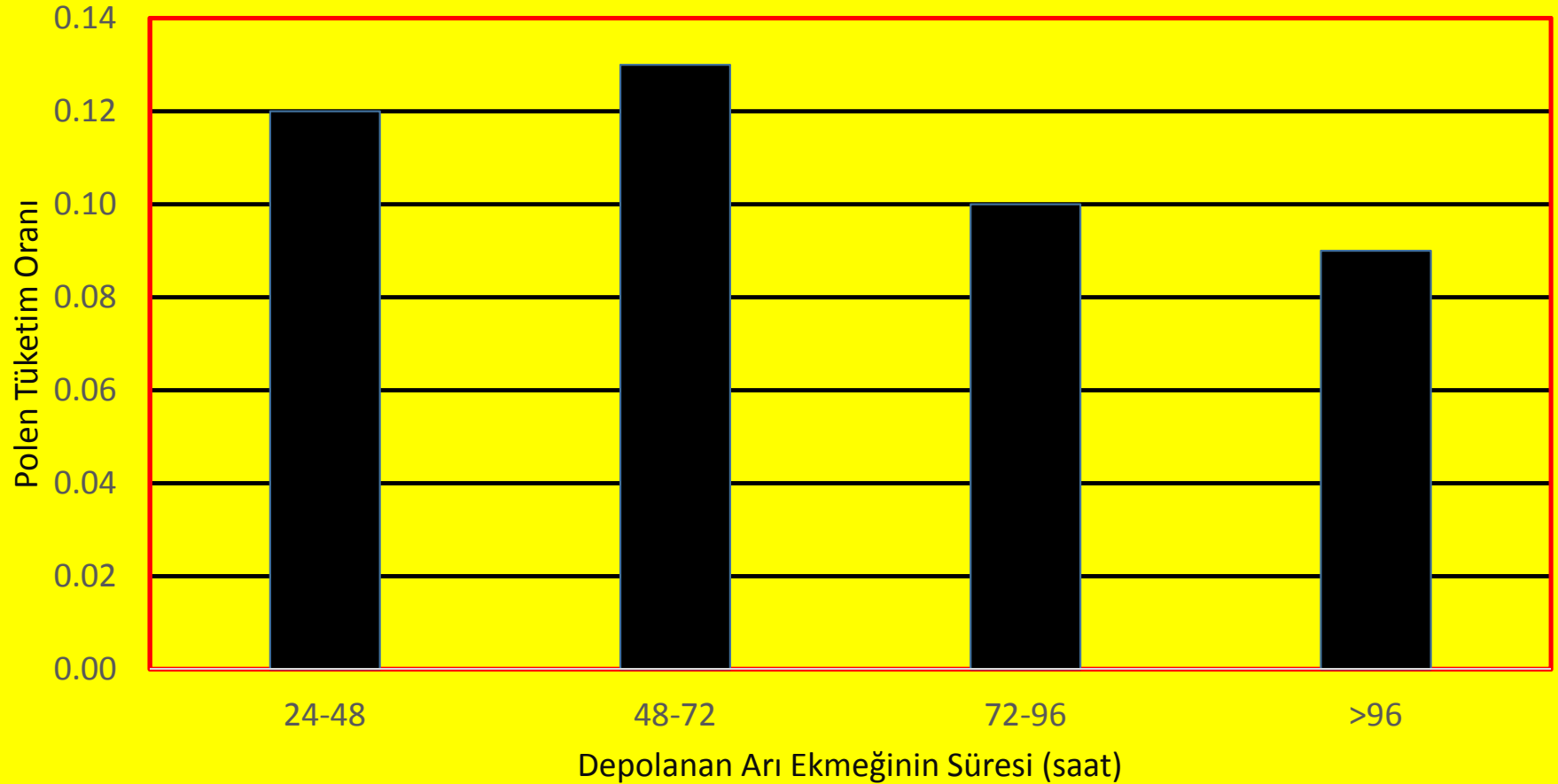
Arı ekmeği;

fermantasyon temelli değil,
besin koruma amaçlı yapılıır!

Anderson, K. E., Carroll, M. J., Sheehan, T., Mott, B., Maes, P., Harris, V. C., 2015. Hive-stored pollen of honey bees: many lines of evidence are consistent with pollen preservation, not nutrient conversion. Mol Ecol. 2015 January 20; 24(3): 698.

Dr. Ali KORKMAZ

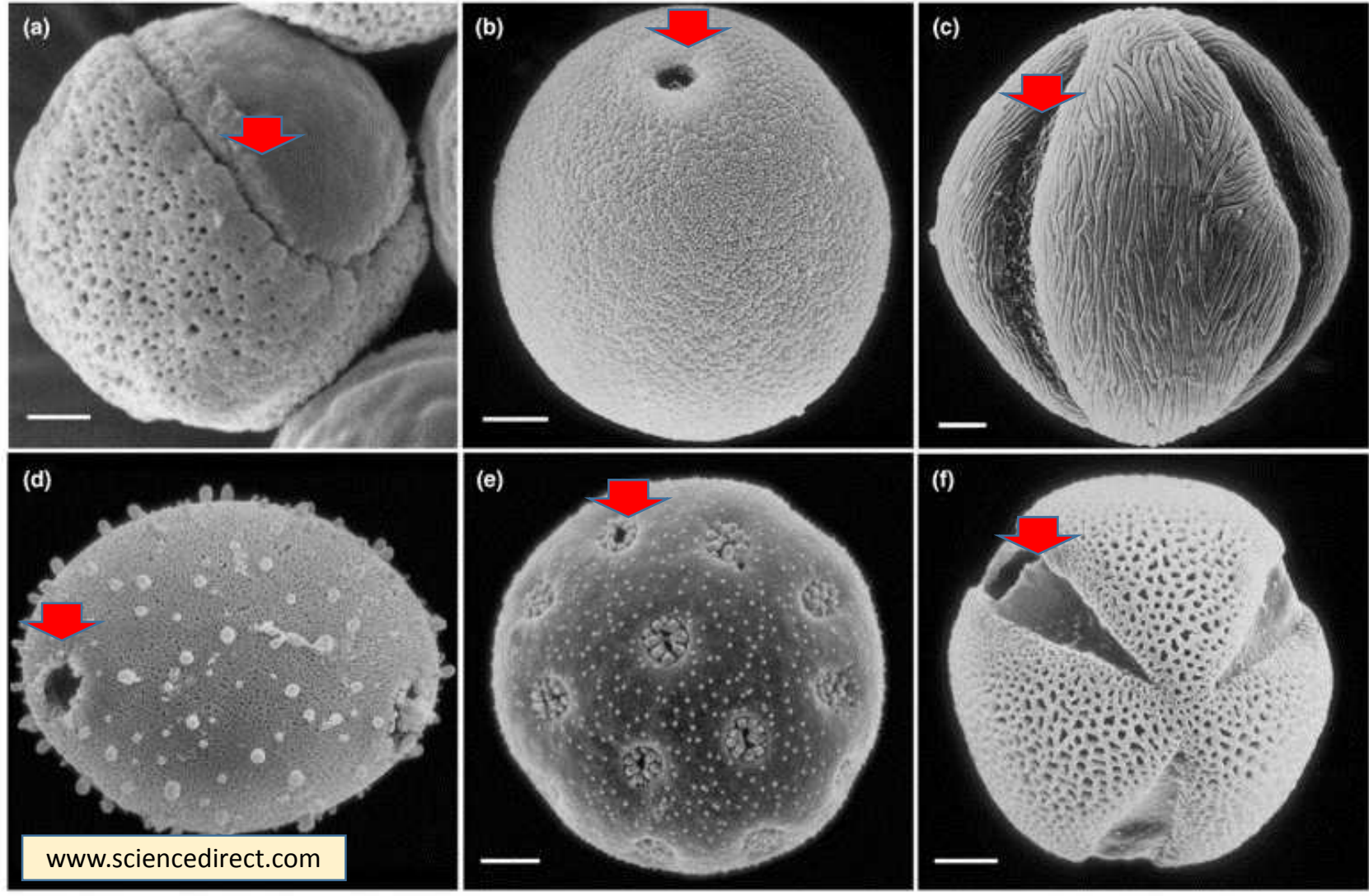
Bal Arılarının Zamana Bağlı Olarak Arı Ekmeğini Tercih

Bal arısı taze poleni arı ekmeğine; arı ekmeğinin tazesini beklemişine tercih eder!

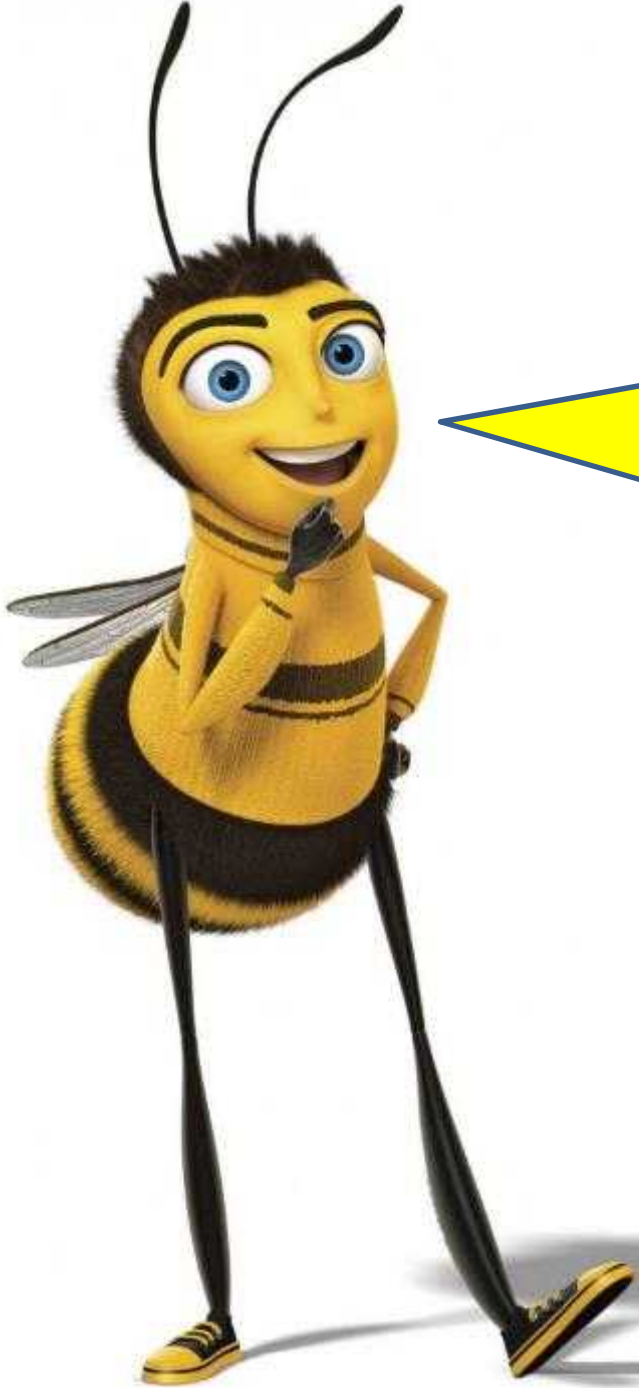
Anderson, K. E., Carroll, M. J., Sheehan, T., Mott, B., Maes, P., Harris, V. C., 2015. Hive-stored pollen of honey bees: many lines of evidence are consistent with pollen preservation, not nutrient conversion. *Mol Ecol.* 2015 January 20; 24(3): 698.

Dr. Ali KORKMAZ

Polen üzerinde 'ekzin' adında karma ık yapılı sindirilemeyen koruyucu bir tabaka vardır. Bu tabakada yer yer açıklıklar bulunmaktadır. Polen, tozla ma sonrası bu açıklıktan çimlenerek yumurtayı döllemektedir. Bal arıları da salgıladıkları enzimlerle bu açıklıktan polen içerisindeki içeri i sindirmekte ve bu açıklıktan dı arıya çıkarmaktadır. Kalan kısım vücut dı ına atılmaktadır.

**Siz beni
düzelteceğinize
önce kendinizi
düzeltiniz!**

Verimli günler sizinle olsun!

Dr. Ali KORKMAZ / samsun1964@hotmail.com

Vitellogeninin Bal Arılarında Davranışsal Değişime ve Yaşam Süresine Etki Mekanizması

Kış Arısı
JH düşük.
Vg yüksek ve depolanmış
Çok uzun yaşar.

Vg: Vitellogenin
JH: Juvenil Hormon
HP: Hipofaringeal Bez
★ Yavru yetiştiriciliği yoksa.

Tarlacılık
JH yüksek, Vg düşük.

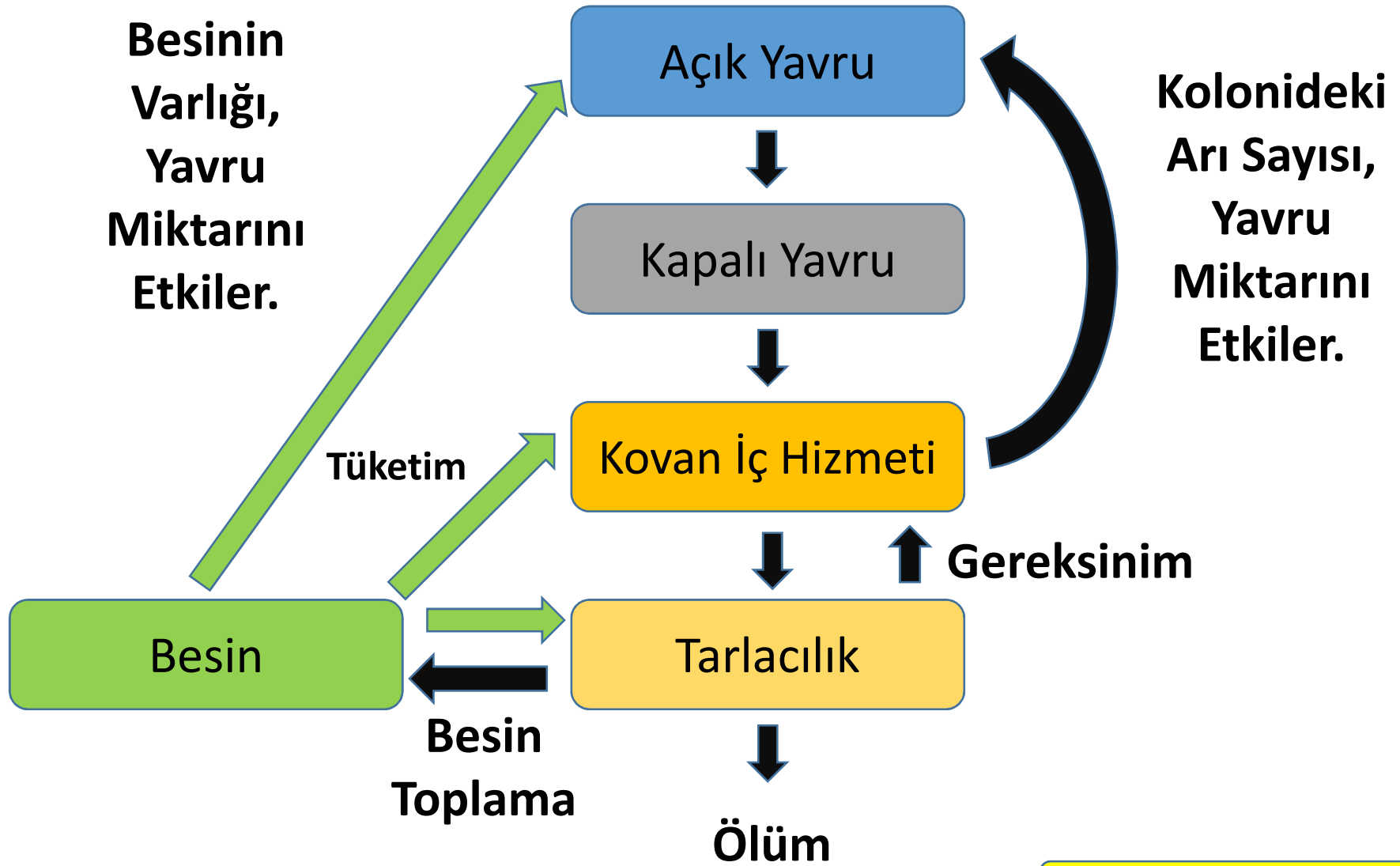
Orta-yaş Arısı
Genel işleri yapar.
Polen tüketiminden vazgeçer.
JH düşük, Vg yüksek.

Bakıcı Arı
Polen tüketir.
JH yüksek, Vg yüksek.
Vg arı sütüne dönüştürülür.
Hipofaringeal bezler aktiftir.
10-14 güne kadar.

**21 gün
İşçi Arı
Gelişim Dönemi**

Davranışsal Değişim Dönemi

Bal Arısı Kolonisindeki Yavru Miktarı ile Besin Maddesi İlişkisi

Şurup Miktarının Hesaplanması

$$\begin{aligned} & \text{Şeker (kg)} * 0.60 \\ & + \\ & \text{Su (lt)} \\ & = \\ & \text{Şurup (lt)} \end{aligned}$$

Örnek, 2:1 ölçekli şurup

$$2 \text{ (kg)} * 0.60 + 1 \text{ (lt)} = \underline{2.2 \text{ (lt)}}$$

**Batıda
bahar
doğuda
kar!**

Bal Arısı Kolonisinde Polen Kaynakları ve Tarlacılık İlişkisi

